

ESPANYA

Els jesuïtes denuncien les polítiques de migració injustes de la UE

■ Presentat el document «Control democràtic per a la gestió de la Frontera Sud»

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Recentment el Servei Jesuïta a Migrants-Espanya (SJM-E) ha presentat el document *Control democràtic per a la gestió de la Frontera Sud*, en què analitza el mapa de les fronteres d'Europa a causa de les noves polítiques de control de la migració promogudes per la Unió Europea. El document se centra en quatre punts principals: la imatge mediàtica de la pastera, els controls fronterers, les condicions de vida dels immigrants que malviuen en països nord-africans atrapats en «terra de ningú», i les injustícies que provoquen les mesures que augmenten la llibertat i garanteixen la seguretat d'Europa.

Joaquim Pons, s.j., director del centre Migra-Studium de Barcelona, va ser un dels encarregats de presentar aquest document. En declaracions a *Catalunya Cristiana*, ens explica que el text, «el primer que pretén és desmuntar la imatge que té la societat espanyola de la població immigrant africana, que està molt distorsionada per les imatges que ens arriben de les pasteres. Per exemple, es parla d'«allaus» i l'any 2008 la població resident a Espanya d'origen africà només era el 15,6% de la població estrangera». Segons Joaquim Pons, «la despesa que es fa en control de fronteres és molt alta. Aparentment, en xifres, s'ha reduït el nivell de flux migratori d'Àfrica cap a Espanya, cosa que significa que s'ha deixat d'immigrar. El que es fa és desviar aquest flux que venia del Marroc i d'Algèria cap al Senegal i Líbia. Els fluxos migratoris continuen, però se n'han modificat les rutes. Ara són més llargues, més perilloses i provoquen més morts».

El document també denuncia les actuals polítiques migratòries de la Unió Europea, que generen problemes morals i jurídics. Així, el director de Migra-Studium comenta: «El discurs polític europeu l'any 2005 parlava de l'«enfocament global», és a dir: control de fronteres, gestió de la migració legal, integració, i polítiques de cooperació al desenvolupament d'aquests països del Sud. Ara veiem que hi ha hagut un canvi important, sobretot a partir de l'any 2008, quan s'aposta molt clarament pel control fronterer i la lluita contra els fluxos migratoris irregulars. Per tant, tota la dimensió d'integració i d'ajuda al desenvolupament ha quedat molt apartada.» Aquesta política es tradueix en uns mecanismes de control de frontera que ha provocat «una externalització de la gestió de les fronteres, i es fa amb unes forces de seguretat que no són europees, amb maneres d'actuar i criteris de respecte als

A la dreta, Joaquim Pons, un dels encarregats de presentar el document.

drets humans diferents dels que exigim a les fronteres internes de la UE». I afegeix Pons: «Es produeix una situació molt hipòcrita perquè diem que Europa és el bressol dels drets humans i a les nostres fronteres interiors vetllem perquè siguin respectats. En canvi, a les fronteres més externes deixem la responsabilitat a l'arbitri d'unes forces de seguretat que no sempre respecten els drets humans. Per això demanem que l'estàndard de respecte als drets humans que exigim a Europa també es respecti a les fronteres exteriors. Les fronteres de la UE ja no s'acaben a Gibraltar o al sud d'Espanya, sinó que s'han desplaçat fins a la vora del Senegal.»

Tancament de fronteres

El director de Migra-Studium constata que «Europa és un continent que sempre havia estat solidari, obert, acollidor, sensible a l'asil de persones d'arreu del món en situació de dificultat... icada copestà tancant més les fronteres». Tot i això, Joaquim Pons assegura que «no ens oposem al dret que tenen tots els estats de regular les seves fronteres i els fluxos migratoris, però sí que demanem que no hi hagi una desproporció que generi grans costos econòmics i humans». En aquest sentit, destaca que «en general, la gent desconeix l'enorme cost humà que implica la immigració. La nostra campanya pretén obrir els ulls no només als polítics, sinó també a la nostra societat, que pugui conèixer la duresa de la realitat de les persones que emigren».

El document demana als europarlamentaris cinc mesures per fer un tomb de

180 graus a les polítiques actuals de migració: ajustar el discurs polític a la realitat africana; fer efectiu un enfocament

global sobre les migracions, «si no és així generarem situacions d'injustícia i d'inseguretat jurídica a milers de persones i Europa no s'ho pot permetre»; vigilar escrupolosament la protecció de les garanties jurídiques en els controls de la migració més enllà dels territoris de la Unió Europea; intensificar la lluita contra les xarxes de comerç i tràfic d'éssers humans, treballant per desarticular-les dins i fora de les fronteres de la UE; revertir totes les polítiques que trenquen els espais de llibertat, seguretat i justícia, tant a l'interior com a l'exterior de les fronteres de la UE, i reforçar els drets de la població migrant.

«Com a entitat d'Església», subratlla Joaquim Pons, «tenim un deure moral i de justícia, i hem de ser altaveu de la situació que viuen aquestes persones. Hi ha una globalització per a totes les mercaderies, que puguin viatjar a tot arreu sense problemes; tot i això, per a les persones hi ha la gran frontera que vulnera els drets humans».

Agustí Borrell
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Any Paulí

Fundador de l'Església?

«De fonament, ningú no en pot posar cap altre fora del que està posat, que és Jesucrist» (1 Corintis 3,11)

De vegades s'ha afirmat que l'apòstol Pau va ser el veritable fundador de l'Església. Segons aquesta visió polèmica, Jesús va ser un predicador itinerant de la bondat i de l'amor, sense cap pretensió de crear un moviment organitzat que continués després de la seva mort. En canvi, Pau hauria canviat el missatge de Jesús i hauria donat forma institucional als grups dels seus seguidors.

La realitat és que Pau basa tota la seva predicació i la seva activitat en Jesucrist. Pau no vol fer res que no estigui centrat en aquell que se li ha revelat com a Fill de Déu, mort i ressuscitat. És cert que Pau no havia conegut personalment Jesús en la seva vida històrica ni havia sentit el seu ensenyament. També és cert que en les seves cartes fa moltes poques referències concretes a la vida o a la doctrina de Jesús. Tot i així, hi ha una coincidència de fons entre la predicació que Jesús fa del Regne de Déu i l'anunci de la bona

nova de l'evangeli per part de Pau. Pau ha entès a fons la novetat que representava l'encarnació, la mort i la resurrecció del Fill de Déu, i ha entès també perfectament el nucli del missatge de Jesús.

La diversitat de llenguatge entre Jesús i Pau s'explica en bona part pel context tan diferent en què es troben l'un i l'altre. Jesús viu en l'ambient rural de Galilea, i parla en arameu a persones del poble i del país d'Israel. Pau, per la seva banda, es mou en les grans ciutats del Mediterrani nord-oriental, de llengua i de cultura grega, i s'adreça tant a jueus com a pagans. Pau va saber fer una traducció extraordinària de l'evangeli de Jesucrist per a la gent del seu temps. Sens dubte, va influir decisivament en la configuració de l'Església i de la teologia cristiana, però sabent en tot moment que era un servidor i un continuador de l'obra iniciada per Jesucrist mateix.